

Zostać czy wyjechać?
Żydzi w Europie w pierwszych latach po Holocauście
Część II

Konferencja dotyczy życiowych możliwości i perspektyw dla ocalałych z Holocaustu Żydów w Europie w pierwszych latach po Holocauście. Wobec skali Holocaustu, pustki powstałej po wymordowaniu całego narodu, powojennych zawirowań politycznych, trwania antysemitycznych nastrojów i powtarzania się brutalnych aktów przemocy wobec Żydów, wielu z nich zadawało sobie pytanie, czy powinni wrócić do miejsc, w których żyli przed wojną i zacząć wszystko od nowa, czy raczej wyemigrować z Europy. Czy Żydzi znaleźli swoje miejsce w powojennych społeczeństwach europejskich? Czy i w jakim stopniu udało się odbudować żydowskiemu życiu, instytucji i kulturze? Kto i dlaczego nie podejmował takich prób? To naczelne pytania konferencji. Jej celem jest zbadanie sytuacji w poszczególnych krajach, ale efektem końcowym winna być wiedza o podobieństwach i różnicach sytuacji Żydów po wojnie na Wschodzie i Zachodzie Europy.

Koncepcja i organizacja:

Helena Datner (Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma, Warszawa)

Katrin Steffen (Nordost-Institut Lüneburg)

Katrin Stoll (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie)

Konferencja odbędzie się w Żydowskim Instytucie Historycznym

Języki konferencji:
angielski/polski

Zapewniamy tłumaczenie simultaniczne

Kontakt

Niemiecki Instytut Historyczny
Pałac Karnickich
Aleje Ujazdowskie 39
00-540 Warszawa

Tel: +48 22 525 83 00
Fax: +48 22 525 83 37

E-mail: stoll@dhi.waw.pl
www.dhi.waw.pl

Nordost-Institut Lüneburg
Conventstraße 1
21335 Lüneburg

Tel: + 49 (0)41 31 - 400 59 – 0
Fax: + 49 (0)41 31 - 400 59 – 59

E-Mail: sekretariat@ikgn.de
www.ikgn.de

Żydowski Instytut Historyczny
im. Emanuela Ringelbluma
ul. Tłomackie 3/5
00-090 Warszawa

Tel: +48 22 827 92 21
Fax: +48 22 827 83 72

E-mail: secretary@jhi.pl
www.jhi.pl

Uroczystości z okazji IV rocznicy powstania w getcie warszawskim.

Fotografia: Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego.

ZOSTAĆ CZY WYJECHAĆ?

Żydzi w Europie w pierwszych latach po Holocauście

CZ. II

14-15 maja 2012 r.

Konferencja międzynarodowa
w Żydowskim Instytucie Historycznym

 Żydowski Instytut Historyczny
im. Emanuela Ringelbluma

 Deutsches
Historisches Institut
Warschau

 NORD
OST
INSTITUT

Poniedziałek, 14 maja 2012

9.30 – 10.00: Powitanie: Dyrektor ŻIH (*Paweł Śpiewak*),
Dyrektor NIH (*Eduard Mühle*)

Wprowadzenie: *Helena Datner* (Warszawa),
Katrin Steffen (Lüneburg),
Katrin Stoll (Warszawa)

Sekcja I: Powojenne wędrówki Żydów

Prowadzenie: *Dariusz Stola* (Warszawa)

10.00 – 10.20: *Kierra Crago-Schneider* (Los Angeles):
Emigracja wszelkimi dostępnymi środkami:
żydowscy dipisi i ich próby emigracji z Europy
w latach 1945-1950

10.20 – 10.40: *Kiril Feferman* (Moskwa):
Niemile widziani: powrót Żydów z ZSRR
na wyzwolone tereny w latach 1944-1946

10.40 – 11.15: Dyskusja

11.15 – 11.45: Przerwa kawowa

11.45 – 12.10: *Izabela Kazejak* (Florencja):
Przyczyny przyjazdu Żydów do Wrocławia oraz
do Lwowa po 1945 oraz przyczyny emigracji
Żydów z tych miast

12.10 – 12.30: *Tamara Włodarczyk* (Wrocław):
Sytuacja Żydów niemieckich na Dolnym Śląsku
w latach 1945-1948

12.30 – 12.50: *Emunah Nachmany-Gafny* (Jerozolima):
Kwestia wyjazdu żydowskich sierot z Polski
w okresie po Holokaucie

12.50 – 13.30: Dyskusja

13.30 – 15.30: Przerwa obiadowa

Sekcja II: Społeczeństwo żydowskie po Holokaucie

Prowadzenie: *Helena Datner* (Warszawa)

15.30 – 15.50: *Miri Freilich* (Beit Berl):
Nieudane próby wznowienia działalności ruchu
Bejtar w Polsce tuż po drugiej wojnie światowej
(1945-1946)

15.50 – 16.10: *Agnieszka Żółkiewska* (Warszawa):
„Samowysiedlenie”. Inteligencja żydowska
w powojennej Polsce

16.10 – 16.45: Dyskusja

16.45 – 17.15: Przerwa kawowa

17.15 – 17.35: *David Weinberg* (Detroit):
Odrodzenie się społeczności żydowskiej we Francji
po drugiej wojnie światowej w latach 1945-1955:
wyzwania i szanse w okresie tuż powojennym

17.35 – 17.55: *Gidó Attila* (Cluj-Napoca):
Społeczność żydowska w Rumunii po Holokaucie.
Przypadek Światowego Kongresu Żydowskiego
i Żydów w Północnej Transylwanii

17.55 – 18.30: Dyskusja

Wtorek, 15 maja 2012

Sekcja III: Stosunek państwa i społeczeństwa do Żydów po Holokaucie

Prowadzenie: *Katrin Steffen* (Lüneburg)

10.00 – 10.20: *Viktoria Pollmann* (Frankfurt nad Menem):
Władze miejskie Frankfurtu nad Menem i ocaleni
Żydzi od kwietnia do listopada 1945 roku

10.20 – 10.40: *Jan Lániček* (Nowy Jork):
Czechosłowacki rząd emigracyjny i „kwestia
mniejszości żydowskiej” w powojennej Europie

10.40 – 11.00: *Gish Amit* (Berlin):
„Największa żydowska biblioteka na świecie”:
redystrybucja żydowskich dóbr kultury po drugiej
wojnie światowej

11.00 – 11.50: Dyskusja

11.50 – 12.20: Przerwa kawowa

Sekcja IV: Wczesne formy dokumentowania, badania i upamiętniania Holocaustu

Prowadzenie: *Katrin Stoll* (Warszawa)

12.20 – 12.40: *Martyna Rusiniak-Karwat* (Warszawa):
Komisja Historyczna przy Bundzie w Polsce
– formą upamiętnienia Zagłady społeczeństwa
żydowskiego w Polsce

12.40 – 13.00: *Ewa Rogalewska* (Białystok):
Strażnicy pamięci. Orędownicy sprawiedliwości.
Wojewódzka Żydowska Komisja Historyczna
w Białymstoku

13.00 – 13.45: Dyskusja

13.45 – 15.45: Przerwa obiadowa

15.45 – 16.05: *Eliyana R. Adler* (Jerozolima/Maryland):
„Pięcioro nas uciekło do bolszewików, troje
wróciło do Niemców, teraz jestem sam jeden.”
Wczesne świadectwa polskich uchodźców
żydowskich, ewakuowanych do ZSRR

16.05 – 16.25: *Miri Freilich* (Beit Berl):
Vitka Kempner-Kovner: znaczenie późnego
świadectwa ustnego

16.25 – 17.00: Dyskusja

17.00 – 17.30: Przerwa kawowa

17.30 – 17.50: *Hanna Węgrzynek* (Warszawa):
Tworzenie oficjalnego modelu prezentacji
Holocaustu w latach 1943-1951 na przykładzie
programów i podręczników szkolnych

17.50 – 18.30: Podsumowanie i dyskusja końcowa